

Circle of Police Leadership

Donderdag 14 september 2017

Geachte dames en heren

Inleiding

Onze samenleving is doorlopend in verandering, drijvend op een emotionele ondertoon. Er is tevens een overload van percepties en emoties. De emotiecultuur heeft het publiek domein diepgaand veranderd. De emotiecultuur neigt tot een doorgeslagen opvatting dat de mens samenvalt met zijn emoties, ook al zijn deze gespeeld of chemisch van aard. Er wordt minder waarde gehecht aan feitelijke gebeurtenissen, producten of diensten, maar vooral aan de daaraan verbonden percepties, emoties en belevingen. En deze worden het liefst ook nog geventileerd via allerhande sociale media. Die ontwikkeling gaat ook niet voorbij aan het terrein van de veiligheids- en politiezorg. De veiligheidsbeleving is slechts in beperkte mate een reflectie van de feitelijke criminaliteit. Er is in Europa reeds jarenlang een opmerkelijke *crime drop*, een daling van de criminaliteit in de cijfers, maar in de perceptie en de hoofden van de mensen is er een ander gevoel.

Op 6 oktober 2016 heb ik het in mijn rede over veiligheid in West-Vlaanderen gehad. Ik zou op basis van deze rede graag mijn idee over veiligheid en veiligheidsopleidingen in onze provincie toelichten. Kort zoom ik in op onze veiligheidsbeleving. Een aantal aspecten van de criminaliteitsfenomenen in onze provincie worden daarna belicht. De uitdagingen bij de politie, innovatie en inzet van technologie bij de politie en verkeerveiligheid vormen de hoofdmoot. Uiteraard speelt de opleiding van de veiligheidsdiensten en meer bepaald de politiediensten hier een prominente rol in.

Vandaar dat er ook gekozen is om deze studienamiddag hier te laten doorgaan – op het Provinciaal Opleidingscentrum voor de Veiligheidsdiensten.

Als veiligheid ons hoogste goed is

Als veiligheid ‘ons hoogste goed’ is of zou zijn, heeft dat een reden. Veiligheid is een noodzakelijke voorwaarde om een menswaardig bestaan te kunnen leiden. In een primitieve samenleving speelt iedereen eigen rechter, en wordt bloed met bloed vergoten. In de democratie worden het geweld en de daaruit voortvloeiende emoties ingedamd en in het ritueel van rechtspraak en volksvertegenwoordiging gegoten.

In de politiek-filosofische theorie van Hobbes is de overheid er om burgers te beschermen tegen schade die ze elkaar zouden kunnen toebrengen. Een nationale taak van regulering, rechtszekerheid en veiligheid past bij deze doctrine. Als we het begrip veiligheid verengen tot het bestrijden van onveiligheid door louter verbieden, afschrikken en beboeten, slaan we de weg in van een verharding van de norm- en rechtshandhaving.

De roep om veiligheid is geen directe reflectie van de aard en omvang van de veiligheidsrisico's, maar minstens zozeer een bespiegeling van allerlei andere onzekerheden waarmee we ons in onze samenleving omringd weten. Er is een kenmerkende onbestemde onzekerheid. Die komt voort uit onze machteloosheid tegenover problemen die mondiale oorzaken hebben. We voelen ons schijnbaar onverdedigbaar tegenover de milieu- en economische crises en terrorisme. We zijn banger dan ooit voor islamitisch fundamentalisme, de klimaatverandering, enzovoort. Dit leidt ertoe dat veiligheid het grote thema wordt. Het is de overheid die deze veiligheid moet verzorgen. Haar legitimiteit is reeds enkele decennia aan het verschuiven van een beschermer tegen sociale achteruitgang, richting een beschermer van de persoonlijke veiligheid.

Risico's dwingen tot voorzorgsmaatregelen. Risico's zijn big business. Rond het duo risico en veiligheid is een grote industrie van diensten en producten ontstaan. Risico's zijn onaanvaardbaar geworden. Daarom eisen we van de overheid dat zij alles wat in de toekomst mis zou kunnen gaan, nu al voorkomt.

Het besef dat 100 %veiligheid nooit geboden kan worden en inbreuken op die veiligheid als het ware een *fact of life* zijn, is naar de achtergrond gedrongen. Dit streven naar perfectie – en dus ook het niet accepteren van imperfectie – is niet voorbehouden aan het veiligheidsvraagstuk alleen. Het lijkt een onlosmakelijk aspect van de hedendaagse cultuur te zijn. De zucht naar perfectie gaat hand in hand met de idee van maakbaarheid.

Het veiligheidsutopisme is gestoeld op het geloof in een maakbare veiligheid, waarbij je alles moet en ook doet wat mogelijk is om problemen te voorkomen. Doe je niet alles, dan ben je schuldig als er iets misgaat. Daarbovenop komt de beleving van: hoe meer veiligheid we hebben, hoe erger we een inbreuk daarop ervaren. We hechten ook meer belang aan de percepties, emoties en belevingen dan aan de feitelijkheden van gebeurtenissen, producten of diensten.

We willen het gevoel hebben in een overzichtelijke, voorspelbare, betrouwbare wereld te leven. Een gevoel van veiligheid hoort daarbij, met nauw daarmee verbonden ook een gevoel van vertrouwen in politie en justitie.

Veiligheid is echter veel meer dan 'safety' en 'security'. Het verwijst ook naar leefkwaliteit, naar beeldvorming en het constructief, intermenselijk omgaan met onveiligheid, overlast en delinquentie. Het adagium "de overheid moet de onveiligheidsbeleving maar oplossen" werkt niet: veel moet door de samenleving zelf worden opgelost.

Integraliteit en samenwerking voor meer veiligheid

Veiligheidsproblemen zoals criminaliteit, ongevallen en crisissen ontstaan door een combinatie van oorzaken en dus moeten ze met een combinatie van maatregelen worden bestreden. In bijna elke omschrijving van wat een integraal veiligheidsbeleid nu eigenlijk is, komen er altijd twee dimensies aan bod: integraliteit en samenwerking.

Verbondenheid wordt te pas en te onpas als het middel voor alle kwalen afgeschilderd. Het gevaar is daarmee levensgroot dat het begrip verder volstrekt 'hol' blijft: dat iedereen het bezigt, maar nauwelijks iemand erin slaagt het écht vorm te geven. Toch valt er niet aan te ontkomen dat het vermogen tot het maken van connectie de sleutel vormt voor succesvol werken aan veiligheid.

Veiligheid is almaar meer een coproductie van meerdere actoren in de netwerksamenleving. Die coproductie komt alleen adequaat tot stand, wanneer die actoren in constructieve verbinding staan met elkaar. Verbinding is pas mogelijk wanneer de omgeving met een open blik kan worden bekeken. Dat is niet evident.

Angst voor onveiligheid en risicoreductie zijn vrij dominante leidende principes van onze samenleving. Veiligheid moet daarom ook vanuit de burgerlijke samenleving worden gerealiseerd. De politie bekleedt hierin een sleutelpositie en heeft meer dan ooit nood aan partners om de veiligheid te helpen verzekeren.

De impact van de terroristische dreigingen en ook de toegenomen maatschappelijke complexiteit dragen bij aan een strikte en repressieve veiligheidspolitiek met een bestraffende kijk. De touwtjes op het gebied van handhaving worden weer steviger aangetrokken. Anderzijds is er een cultuuromslag waarbij de politie niet altijd strijdend optreedt.

Als onveilige situaties rustig worden gede-escaleerd, is er sociale winst en vertrouwen geboekt. Een politieoptreden dat te veel focust op harde misdaadbestrijding creëert op termijn een onoverbrugbaar conflict tussen de autoriteit en een groot deel van de geprofileerde bevolking. Het komt erop aan slim te schipperen tussen ordehandhaving en samenlevingsopbouw. Vaak is het ook hard handelen en zacht communiceren.

Criminaliteitsfenomenen in West-Vlaanderen

Politiële criminaliteitsstatistieken zijn een opvolging van de criminaliteit, geregistreerd door de politiediensten, in tijd en ruimte. Om beleidsmatig aan de slag te gaan met deze criminaliteitsstatistieken wordt er rekening gehouden met verstoringen door *dark numbers* en de resultaten van specifieke politie-activiteiten. Niet alle slachtoffers doen immers aangifte. Een degelijke monitoring en de aangiftebereidheid van alle slachtoffers van criminaliteit is belangrijk. Bij de maatschappelijk kwetsbaren is die bereidheid echter om tal van redenen de laagste.

Cijfers en statistieken zijn wel geen alomvattende basis om het veiligheidsbeleid op te enten. Enkel focussen op die fenomenen waarover toevallig gegevens ter beschikking zijn, zou ontoereikend zijn.

Naast wetenschappelijke onderzoeksbevindingen op basis van cijfermateriaal dient er vooral ruimte te zijn voor pragmatische oplossingen. De wijkinspecteur heeft voor de dagelijkse werking geen behoefte aan allerlei wetenschappelijke naslagwerken en academisch jargon. De dagelijkse opdrachten moeten vooral concreet en praktisch zijn.

West-Vlaanderen heeft specifieke karakteristieken, met enkele grote veiligheidsuitdagingen.

Zo heeft onze provincie

- Twee directe landgrenzen en één indirecte, voorbij de Noordzee: het Verenigd Koninkrijk.
- De Noordzee heeft grote impact op onze provincie, op vele vlakken en domeinen en met baten én dreigingen. De kusthavens zijn van strategisch belang als toegangspoorten en distributieschijven.
- Het toeristisch seizoen aan de Kust is een mega-evenement van twee maanden.

In mijn rede van eind 2016 nam ik West-Vlaamse cijfers op van de criminaliteitsfenomenen:

- Inbraken in woningen en handelszaken
- De in- en uitvoer van drugs
- Opzettelijke slagen en verwondingen (extrafamiliaal)
- Diefstal gewapenderhand
- Grenscriminaliteit in West-Vlaanderen.

De positieve tendensen uit dit cijfermateriaal illustreren het belang van preventie en gezamenlijke inzet. De grenscriminaliteit in Zuid-West-Vlaanderen is momenteel zo goed als onder controle. Dit door de politieke samenwerking tussen Frankrijk en Zuid-West-Vlaanderen, met de Akkoorden van Doornik. Ook het West-Vlaams ANPR-cameraschild, een geïntegreerd netwerk van mobiele en vaste camera's, uitgerust met automatische nummerplatherkenning, houdt de grenscriminaliteit duidelijk onder controle. Het succes van het West-Vlaams cameraschild is een voorbeeld van gezamenlijke inzet van middelen van de West-Vlaamse politiezones. West-Vlamingen zijn niet de grote praters, maar eerder de volhardende doeners, de doordoeners. Dat wordt hiermee geïllustreerd.

Voor een verdere verbetering van de politie samenwerking met Frankrijk, suggereer ik aan mijn Franse collega om eenzelfde structuur van verbindingsofficieren op te zetten langs de Franse kant van de grens. Dit naar analogie met deze vanuit enkele West-Vlaamse korpsen.

Voor de operationele aspecten van de grensoverschrijdende samenwerking tussen Frankrijk en ons land is er ook nood aan gemeenschappelijke interventie- of veiligheidsplannen, op basis van gedeelde prioriteiten. Ook afspraken over de omzetting naar praktische modaliteiten en richtlijnen voor een gerichte samenwerking op dit vlak. Dit kan de aanzet zijn van een Belgisch-Frans grensveiligheidsplan, dat afgestemd is op de concrete grensoverschrijdende noden, met input van beide partners om deze samenwerking verder te intensifiëren.

De situatie met de illegale vluchtelingen heeft impact op het onveiligheidsgevoel. Transitmigranten zijn *in se* geen criminelen. Wel schenden ze onze immigratiewetten omdat ze zonder wettig verblijf en zonder wettige identiteitsdocumenten in ons land resideren. In onze provincie willen we geen kamp zoals “The Jungle” in Calais of het kamp in Duinkerke. We willen vermijden dat transitmigranten verder het slachtoffer zijn van mensensmokkelaars die hen veel geld laten betalen voor dikwijls levensgevaarlijke pogingen om het kanaal over te steken en die hen verkeerde informatie influisteren en foutieve perspectieven geven. Dit vergt grote inzet van onze politie, van Justitie en het parket.

Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit in onze provincie

Naast de fysieke onveiligheid is er nu ook de virtuele onveiligheid, waar we niet aan voorbij kunnen. Computertechnologie vernieuwt zich razendsnel. Hiermee is ook cybercrime onderdeel geworden van onze dagelijkse wereld.

Er zijn nu al EU-lidstaten waar het aantal vaststellingen van cybercriminaliteit al hoger is dan het aantal vaststellingen van traditionele misdrijven. Hackers proberen informatie van overheden, organisaties en bedrijven te stelen door misbruik te maken van kwetsbaarheden bij computersystemen en vooral ook bij gewone mensen. De politie werkt samen met de overheid, het onderwijs en het bedrijfsleven om cybercrime op te sporen en te bestrijden.

We zijn een uitgesproken KMO-provincie. De KMO vormt een kwetsbare groep voor cybercriminaliteit, want een KMO beschikt meestal over minder middelen om in cyberveiligheid te investeren tegenover een multinational. In de preventie van cybercriminaliteit bij KMO's kan onze Provincie samen met de West-Vlaamse hogeschool Howest én de politie een rol spelen. Er zijn specifieke opleidingen, ze kunnen tools ontwikkelen en audits informatieveiligheid uitvoeren. Hier heeft de West-Vlaamse Politie school ook al stappen ondernomen om in partnership met HOWEST gespecialiseerde opleidingen aan te bieden.

In het kader van cybercriminaliteit geldt eveneens dat preventie het beste middel is om het 'kwaad' te bestrijden.

Politiële capaciteitsuitdagingen in West-Vlaanderen

Veel lokale veiligheidsproblemen worden meer en meer complex. Innovatie van veiligheidssystemen en van veiligheidstechnologie zijn noodzakelijk geworden. Ook voelen we meer en meer de grenzen van de politiecapaciteit, door de grote roep naar nog meer veiligheid en door de besparingsmaatregelen.

Binnen deze vastgestelde context vormt schaalverandering van de politiezones een sleutelement. Schaalverandering is vooral schaalvergroting via interzonale samenwerking, fusie van politiezones of associaties.

Veel is mogelijk en tezelfdertijd ook noodzakelijk. Finaal is én blijft de keuze voor een welbepaalde schaalgrootte een politieke keuze. Een politieke keuze, die meestal door politieke overwegingen wordt geïnspireerd. Dat is zo. Wel scheidt de federale regering best eerst klaarheid in een aantal kerndossiers, mocht ze willen aansturen op een schaalvergroting van de politiezones. Dit over onder meer het kerntakendebat en het debat over de gespecialiseerde steun van de federale aan de lokale politie. Ik geloof niet in een fusiebeweging van onderuit, wel in samenwerking met bindende criteria. We kunnen er niet naast kijken dat een aantal politiezones gewoonweg te klein zijn en ondertussen wel een vacature uitschrijven voor een nieuwe korpschef.

Wat de meest ideale en geschikte schaalgrootte is, wordt beïnvloed door de aard en intensiteit van de politiezorg, die men aan de bevolking wenst te leveren. Ook de beschikbare middelen en de aanwezige personeelscapaciteit beïnvloeden deze keuze. Bij kwalitatief hoogstaande politiezorg stelt men zich niet tevreden met een minimale dienstverlening. Dit staat ook haaks op de uitgangspunten van een gemeenschapsgerichte politiezorg.

Ik liet een kleine bevraging bij de West-Vlaamse korpschefs uitvoeren. Hieruit blijkt dat er geen waterdichte garantie meer is dat alles in de praktijk is georganiseerd, zoals de theorie vraagt. Anders gesteld: met de huidige besparingsdruk is niet meer haalbaar om een gedurige kwalitatieve dienstverlening te bieden. Vooral het onthaal boet wat in. De kwaliteit van het onthaal bepaalt weliswaar de mate waarin de burger de politie waardeert. Dat moeten we goed voor ogen houden. Er zijn in West-Vlaanderen enkele politiezones die samenwerken voor de onthaalfunctionaliteit. De korpschefs van de politiezones Mira en Gavers ondertekenden eind juni 2016 een samenwerkingsprotocol.

Opvallend is hun motivatie om samen sterker te kunnen zijn als buffer voor de impact van de optimalisatie van de federale politie en van de werking van het parket.

Zoals reeds gesteld zijn de lokale veiligheidsproblemen er ondertussen niet eenvoudiger op geworden. Specifieke deskundigheid is nodig. Nu is die niet altijd lokaal voorhanden.

Zowel op technologisch als op organisatorisch vlak zijn er de laatste jaren belangrijke ontwikkelingen. Deze zijn van dien aard dat een doordachte visie en strategie over de inzet van de politiecapaciteit ervoor zorgt dat één en één veel meer dan twee is. Na alles gaat het om de kunde van organisatie, efficiëntie, samenwerking en opleiding en is het geen kwestie van aantallen. Vanuit de lokale politiezones is er in elk geval een duidelijke bereidwilligheid om gericht en slim samen te werken, maar we moeten wel in een hogere versnelling geraken.

Daarom is het voor West-Vlaanderen ook van belang dat alle West-Vlaamse politiezones de aansturing van hun interventieteams laten dispatchen door het CIWES. Nu worden de interventieteams van 13 West-Vlaamse politiezones en alle federale politiediensten gedispached door deze dienst. Er zijn dus nog enkele West-Vlaamse politiezones zonder intentie tot dispatching door CIWES. Er moet werk van gemaakt worden, zodat iedere West-Vlaamse politiezone aangesloten is.

Ook is het van belang dat de DirCo die onder meer instaat voor de interzonale samenwerking, CIWES en de aanpak van veiligheidsfenomenen, bijkomende verantwoordelijkheid krijgt voor de operationele aansturing van de federale wegpolitie, spoorwegpolitie, luchthavenpolitie, scheepvaartpolitie en grenscontrole in de provincie. Dit naast de reeds bestaande aansturing van het federale interventiekorps en de gedeconcentreerde coördinatie- en steundienst.

Deze verantwoordelijkheidsuitbreiding zorgt voor eenheid van aansturing, nog meer efficiënte inzet van personeel en meer gericht maatwerk.

Transfer van stukken tussen politie en justitie

Het wordt ook hoog tijd dat wordt nagedacht over de digitale transfer van stukken tussen politie en parket. Nu nog vertrekken er dagelijks originele processen-verbaal van bij de politie naar het parket. Veelal met de koerier die aflevert en ophaalt, maar soms ook met de combi of de motard, wanneer een magistraat vroeg om een proces-verbaal onmiddellijk over te maken. Papier- en tijdsverslindend. Ik stel daarom voor dat er een pilootproject vanuit West-Vlaanderen wordt opgestart, voor het digitaliseringsproces van de documentenstroom tussen de politie en justitie.

Politie en genegotieerd gebruik van openbare ruimte

Afgelopen zomer vierden de festivals en evenementen voor het grote publiek zowat overal te lande hoogtij. Ze zijn razend populair, waardoor het ervan krioelt. Daar bovenop heeft West-Vlaanderen een grootschalig jaarlijks terugkerend topevenement, met de Kust tijdens het hoogseizoen.

De organisator van een evenement is de eerstelijnsverantwoordelijke voor de veiligheid. Er is de verplichting om alle noodzakelijke voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen te nemen om schade aan personen en goederen te voorkomen. Fundamenteel is het veilig verloop van deze events én een effectieve en efficiënte inzet van de politiecapaciteit.

De capaciteit en de middelen van de lokale politie zijn zelden voldoende voor gebeurtenissen zoals grote voetbalmatches, betogingen of festivals. Zodoende wordt via de federale politie steun ingeroepen.

Naast versterking door de federale politie is er ook het mechanisme van verplichte nationale solidariteit onder de vorm van gehypothekeerde capaciteit, de HyCap. In elke politiezone zijn hiervoor specifieke mensen aangewezen.

Zones moeten hun steunvraag voor een evenement richten aan de DirCo. Elke steunvraag moet gebaseerd zijn op een operationele risicoanalyse. De verantwoordelijkheid voor de risico-inschatting ligt uiteindelijk bij de burgemeesters, op bestuurlijk vlak, en bij de korpschefs, op operationeel vlak. Zij bepalen de inzet op basis van hun visie op de openbare orde.

De wensen en neigingen tot risicoreductie zetten weleens aan tot overkill van de politiecapaciteit. Er is weinig goesting om berekende risico's te nemen. Er is een perversiteit in het HyCap-systeem die risicoverplaatsing in de hand werkt. Er moet alsnog niet worden betaald voor HyCap-inzet. Ik breek een lans om dit systeem te veranderen naar een betaalmodeel.

Immers, wat belet een lokaal bestuur om een groot evenement te organiseren op het grondgebied van de gemeente? Men neemt winst op de tickets en de lokale middenstand vaart er wel bij. In het huidig systeem wordt de politiekost beperkt tot maximaal 12 % van de politiezone. Een zone van 60 man kan in deze context een massabeuren aan. Als er door de vragende politiezone reële kosten dienen betaald te worden, is dit ongetwijfeld een aanzet tot meer concreet risicomangement, met een mogelijk grotere bereidheid tot het nemen van berekende risico's. De kostprijs voor een HyCap-versterking wordt dan bijvoorbeeld voor de helft betaald door de vragende politiezone, de andere helft wordt doorgerekend aan de organisator, conform het principe 'de gebruiker betaalt'.

Zo zal de organisator er alles aan zal doen om zijn organisatie binnen de openbare ruimte veilig te laten verlopen, met optimale risicoreductie, en op een tijdstip dat minder kost. De kleine evenementen blijven gespaard. De politionele inzet hiervoor is lager dan de ontvankelijkheidsdrempel.

Voetbalveiligheid

Een voorbeeld van dergelijke publieke evenementen, zijn voetbalwedstrijden. Bij het managen van dergelijke publieke evenementen, gaat het altijd om

- een degelijke voorbereiding,
- het voorkomen en beperken van gelegenheden voor ongestraft geweldgebruik,
- het monitoren van het gedrag van betrokkenen,
- het vroegtijdig, kleinschalig interveniëren en
- het op een geloofwaardige wijze vriendelijk en streng hanteren van tolerantiegrenzen.

Het maatschappelijk draagvlak voor de inzet van publieke middelen voor de veiligheid tijdens de voetbalcompetities kwijnt weg. Zeker binnen de context van de hoge prijzen voor transfers en de overheidssteun waarop de Belgische clubs vandaag kunnen rekenen, via de verminderde bedrijfsvoorheffing. Politie-middelen moeten overal doordacht worden ingezet.

Het risico op geweld en orderverstoring rond een voetbalwedstrijd is altijd aanwezig. Zowel de wedstrijd zelf, als de risico's zijn dynamisch en niet beperkt tot een enkel beoordelingsmoment in de voorbereiding op de wedstrijd. Er zijn meerdere risico's die zowel te relateren zijn aan 'safety' als aan 'security'. Om de risico's beheersbaar te maken zijn er verschillende mogelijkheden:

- Een doordacht risicomodel – met een beperkt aantal vragen en variabel – kan de belangrijke risicovolle kenmerken identificeren.
- Een integraal supportersbeleid is ook een belangrijk instrument. Hoe beter het supportersgedrag tijdens een voetbalduel, hoe lager ook de veiligheidsrisico's.
- Een consequent vervolgingsbeleid ten aanzien van hooligans en voetbalgerelateerd geweld is noodzakelijk en van cruciaal belang. De afgelopen twee jaar is het aantal stadionverboden in ons land gestegen van 600 naar 758. Voetbalclub Club Brugge heeft 99 leden die het stadion niet meer mogen betreden en is zo de club met de meeste stadionverboden. Het is belangrijk dat er ook een perimeterverbod komt en een uitvoerbare aanmeldingsplicht van hooligans die zich telkens moeten aanmelden op het moment van een voetbalwedstrijd in het politiekantoor van hun woonplaats.

De Kust als topevenement

Het hoeft geen betoog dat ons kusttoerisme zeer belangrijk is. Evenredig met de grote toeloop aan toeristen en tijdelijke aangroei van de bevolking tijdens de grote vakantie is er de werklast voor de politie. Hoe meer mensen, hoe groter de kans dat er iets misloopt.

De laatste jaren zien de kustkorpsen dat de weerstand groeit om hun korpsen in de zomer te versterken. Evenementen zoals Europese tops, festivals en sportwedstrijden zuigen de politiecapaciteit steeds meer naar het binnenland. De federale politie heeft onvoldoende capaciteit in haar reserve, of heeft die nodig voor openbare-orde-opdrachten ergens te lande.

Bijkomend dienen de lokale korpsen hun personeel te oriënteren naar hun eigen evenementen, die in aantal toenemen. De situatie is momenteel zo dat de kustkorpsen jaarlijks spreekwoordelijk de hielen in het zand moeten drukken, zo niet dreigen zij hun eigen capaciteit in juli en augustus nog te mogen uitzenden naar evenementen in het binnenland. Dit gaat ten koste van de basispolitiezorg, de veiligheid en het welbevinden, waarop de honderdduizenden bezoekers van onze kust wel degelijk recht hebben.

Het nieuw Nationaal Veiligheidsplan stelt dat het veiligheidsklimaat in België niet langer toelaat om in hokjes te denken of op een eiland te werken. De grenzen zijn aan het vervagen, waardoor veiligheid almaar internationaler wordt en veiligheidsmaatregelen meer en meer 'glocal' – een combinatie van globaal en lokaal - worden. Het Nationaal Veiligheidsplan maakt de hieruit voortvloeiende noden: de nood om grenzen open te breken, om niet naast elkaar te werken. De samenwerking tussen de lokale en de federale politie is van cruciaal belang onder andere om lokale maatregelen te verzoenen met een internationale aanpak. Dit voor de aanpak van criminaliteit en van gewelddadig extremisme en terrorisme, maar in zekere mate ook voor de veiligheid op grootschalige evenementen.

Ons kusttoerisme heeft voor twee maanden de meeste karakteristieken van een non-stop grootschalig evenement binnen de kustregio. Ik pleit voor de uitwerking van één gecoördineerde veiligheidsaanpak van het toeristisch seizoen in de kustregio. Ook voor de erkenning van de kustregio als een soort van grootschalig, jaarlijks terugkerend evenement. Waarvoor dan structureel een oplossing wordt geboden naar politiecapaciteit, met een aanpassing van de vigerende wetgeving.

Meer innovatie en het gebruik van nieuwe technologieën in excellent politiewerk

In de criminaliteit zien we de technologische toepassingen als paddenstoelen uit de grond schieten. Uiteraard zien we ook hetzelfde gebeuren bij diegene die de criminaliteit aanpakken: de politie. Omgaan met technologieën bij het politiewerk vergt een grondige aanpassing op het vlak van de algemene visie en cultuur. De politiediensten bevinden zich op een keerpunt. Er ligt nog veel werk op de plank. Ik geloof echter sterk in het momentum. Ik merk een opkomende tendens van nieuw leiderschap doordrongen van visie en creativiteit bij de veiligheidsspelers in onze provincie.

Technologie wordt een onmisbare schakel binnen diverse aspecten van het politiewerk. Als we de inzet van technologie kunnen verbinden met een faciliterend wetgevend kader en met respect voor de fundamentele grondrechten, voor de privacy, de mensenrechten en het beroepsgeheim, dan kunnen we grote sprongen maken. Een slimme inzet van capaciteit en nieuwe technologische middelen van de politie zorgt ongetwijfeld voor een verdere crime drop, voor doortastende de-escalaties van onveilige situaties en voor beduidende sociale winst en publiek vertrouwen. Zo gebruikt de politiezone Het Houtsche 'WhatsApp', een smartphone- applicatie waarmee verdachte handelingen vlotter worden doorgegeven. Het ANPR-cameraschild doet de criminaliteit in West-Vlaanderen dalen.

Voor het gebruik van geavanceerde en innovatieve middelen wordt de politie weliswaar geconfronteerd met een bijzondere uitdaging. Het regelgevend karakter hinkt achterop en kan de steeds sneller evoluerende technologische vooruitgang alsmear moeilijker volgen. Hiervoor blijf ik aan de bel trekken.

Verkeersveiligheid in West-Vlaanderen

Ook trek ik aan de bel voor nog meer verkeersveiligheid. Het hoeft geen betoog: de verkeersveiligheid in West-Vlaanderen is een belangrijke prioriteit. Verkeersongevallen hebben een grote, hoofdzakelijk menselijke impact, maar veelal ook gevolgen op economisch vlak. Toch lijkt het steeds of een hoog aantal slachtoffers in één incident het het risicogevoel sneller doen stijgen, los van het feit dat de frequentie van het ongeval of de aanslag veel lager ligt dan bijvoorbeeld de dagelijkse verkeersongevallen. Verkeersongevallen hebben meestal een beperkt aantal slachtoffers per keer, maar het jaartotaal van de verkeersdoden is niet min met 965 verkeersdoden vorig jaar in ons land. Door de spreiding van de ongevallen met telkens een klein aantal getroffen en krijgt verkeersveiligheid niet de politieke en maatschappelijke aandacht die de verkeersslachtoffers zouden krijgen indien hun jaartotaal bij één grote verkeersramp zou vallen. Dat is een vaststelling.

Verkeersonveiligheid maakt vaak brokken die niet meer te lijmen zijn. Je kan nooit alle verkeersongevallen vermijden, maar we kunnen er wel alles aan doen om er zo veel mogelijk te voorkomen. Er wordt gezocht naar veiliger infrastructuur en veiligere auto's. Door de ICT-ontwikkelingen worden de autobestuurders almaar meer geïnformeerd over hun veiligheid en mogelijke bedreigingen. Er is apparatuur die waarschuwt als men vermoeid wordt, of onbedoeld de rijbaan dreigt te verlaten en er zijn systemen die chauffeurs van vrachtwagens waarschuwen voor kantelgevaar, wanneer ze met te hoge snelheid een bocht dreigen in te rijden.

Eén op de drie dodelijke verkeersslachtoffers is het gevolg van onaangepaste en overdreven snelheid. Handhaving is een essentieel onderdeel van positieve verkeersgedragsbeïnvloeding. Het uitgangspunt is dat de angst voor straf aanzet tot naleving van de verkeerswetgeving.

Er bestaan echter ook strategieën om mensen positief te beïnvloeden zodat ze automatisch het gewenste gedrag stellen, zoals de BOB-campagne. Hierop wordt almaar meer ingezet.

Er worden op alle niveau's inspanningen geleverd ter verhoging van de verkeersveiligheid. Het is mijn overtuiging dat in een scenario waarbij de verschillende verkeersdiensten in West-Vlaanderen worden samengevoegd naar één provinciale werking de middelen worden geoptimaliseerd. Een provinciegouverneur heeft een coördinerende, faciliterende en stimulerende rol voor de verkeersveiligheid in zijn provincie. Het voorstel van één provinciale verkeersdienst is geen denkpiste voor een operationele taakstelling en een eigen verkeersveiligheidsbeleid van de gouverneur. Efficiëntiewinst door schaalvergroting met een doordachte organisatie, die toekomstgericht anticipeert op de aankomende hightech verkeerstelematica, is het fundament van mijn pleidooi voor één provinciale verkeersdienst.

Tot slot

Tot slot nog dit: veiligheid is een product van de samenleving. Wat we percipiëren rond veiligheid, veiligheidsbeleving, vertrouwen en vrijheidsbeleving bepaalt het publiek vertrouwen in veiligheid en veiligheidszorg. De inzet van politiecapaciteit stroomt samen met de veiligheidscomplexiteit en de belangrijke toegang tot innovatie. Onze politie in West-Vlaanderen getuigt van pragmatiek voor de juiste inzet voor een veilige provincie. Ook Justitie levert inspanningen. Dat is voor mij héél duidelijk. Dit ervaar ik in de praktijk. Ik wil hen allen uitdrukkelijk bedanken hiervoor.

De politieschool van Zedelgem, waarin de provincie fors mee investeert, heeft een toekomstgerichte visie op het politievak. Ze kijken hierbij niet enkel op korte maar ook op lange termijn, want vergeet niet: het volgen of niet volgen van opleidingen is pas echt merkbaar op lange termijn. Dus ik vraag u ook om te blijven investeren in kwaliteitsvol politieonderwijs. Het politievak evolueert en innoveert wel in zijn uitingen; maar de kern van het politievak is en blijft tijdloos. Het gaat namelijk om ieders veiligheid.

Ik dank u.

Carl Decaluwé

Gouverneur van West-Vlaanderen